

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 537/2016-24

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 30. júna 2016 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a zo sudcu Ladislava Orosza (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], zastúpenej SOUKENÍK – ŠTRPKA, s. r. o., Šoltésovej 14, Bratislava, v mene ktorej koná advokát JUDr. David Soukeník, ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, podľa čl. 11 ods. 1 a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Piešťany sp. zn. 7 C 103/2008 z 9. apríla 2015 a rozsudkom Krajského súdu v Trnave sp. zn. 23 Co 553/2015 z 28. októbra 2015, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 3. februára 2016 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len

„sťažovateľka“), zastúpenej SOUKENÍK – ŠTRPKA, s. r. o., Šoltésovej 14, Bratislava, v mene ktorej koná advokát JUDr. David Soukeník, ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), podľa čl. 11 ods. 1 a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) rozsudkom Okresného súdu Piešťany (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 7 C 103/2008 z 9. apríla 2015 a rozsudkom Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 23 Co 553/2015 z 28. októbra 2015.

Zo sťažnosti a z jej príloh ústavný súd zistil, že sťažovateľka bola účastníčkou konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 7 C 103/2008 o určenie, že vec patrí do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, v procesnom postavení navrhovateľky. Okresný súd rozsudkom sp. zn. 7 C 103/2008 z 9. apríla 2015 (ďalej len „napadnutý rozsudok okresného súdu“) žalobu zamietol (prvý výrok), odporcovi v I. rade náhradu trov konania nepriznal (druhý výrok) a navrhovateľku (sťažovateľku) zaviazal na náhradu 100 % trov odporkyňi v III. rade (tretí výrok). Sťažovateľka podala proti prvému a tretiemu výroku napadnutého rozsudku okresného súdu odvolanie. Krajský súd rozsudkom sp. zn. 23 Co 553/2015 z 28. októbra 2015 (ďalej len „napadnutý rozsudok krajského súdu“) rozsudok súdu prvého stupňa vo vzťahu k jeho prvému výroku a „závislému“ druhému výroku potvrdil, tretí výrok zrušil, vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a odporcovi v I. rade náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Sťažovateľka v sťažnosti okrem iného uvádza:

„Ako vyplynulo z konania pred uvedenými všeobecnými súdmi, meritom celého sporu o určenie, že vec patrí do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, sa stalo posúdenie, či došlo k dovolaniu sa relatívnej neplatnosti právneho úkonu (Darovacej zmluvy) zo strany Sťažovateľky, keďže Darovacou zmluvou došlo k prevodu vlastníckeho práva k Nehnutelnosti medzi Odporcom v I. rade a Odporkyňou v 3. rade. V prípade, ak by došlo k dovolaniu sa relatívnej neplatnosti právneho úkonu (resp. ak by súd I. alebo II. stupňa

rozhodol, že došlo k dovolaniu sa relatívnej neplatnosti právneho úkonu) nepochybne by došlo aj k rozhodnutiu vo veci samej, ktorým by sa žalobnému návrhu Sťažovateľky vyhovel a teda došlo by k určeniu, že Nehnutelnosti patria do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, keďže v konaní bolo nesporné (ako uviedol aj Okresný súd Piešťany a Krajský súd v Trnave), že Darovacia zmluva je relatívne neplatný právny úkon, ktorého neplatnosti sa mala Sťažovateľka dovolať. Podľa nášho názoru, ktorý sme prezentovali počas celého priebehu konania pred všeobecnými súdmi je nepochybne a zrejmé, že Sťažovateľka sa relatívnej neplatnosti Darovacej zmluvy dovolala svojim podaním zo dňa 23. 9. 2005, ktorým žiadala o rozšírenie návrhu o Odporkyňu v 3. rade, na základe čoho malo dôjsť k určeniu, že Nehnutelnosť patrí do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, čím by Sťažovateľke bola poskytnutá taká ochrana jej práv, ktoré jej priznávajú tak hmotnoprávne ako aj procesnoprávne predpisy.“

Podľa názoru sťažovateľky:

„Porušenie práv Sťažovateľky Okresným súdom Piešťany a Krajským súdom v Trnave spočíva najmä vtom, že tieto súdy neposkytli svojim postupom a rozhodnutiami ochranu právam Sťažovateľky, pričom toto neposkytnutie ochrany vyplynulo z postupu Okresného súdu Piešťany, ktorý neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, ktorý na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, a ktorého rozhodnutie vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci, ako aj z postupu Krajského súdu v Trnave, ktorý na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, a ktorého rozhodnutie rovnako vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci...“

V ďalšej časti sťažnosti sťažovateľka namieta, že „súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností. Sťažovateľka týmto spôsobom namietala najmä na skutočnosť, že súd prvého stupňa si počas celého priebehu konania nevyžiadal Darovaciu zmluvu (teda právny úkon, ktorého neplatnosť posudzoval) a rovnako nevykonal výsluch Odporkyne v 3. rade, čím došlo k porušeniu zásady ústnosti a zásady materiálnej pravdy konania. Nemožno sa v tomto prípade stotožniť s argumentáciou odvolacieho súdu, ktorý Darovaciu zmluvu

nepovažoval za dôkaz, ktorý by mohol ovplyvniť rozhodnutie vo veci samej alebo preukázať rozhodujúce skutočnosti...“.

Vo vzťahu k uplatnenej námietke premlčania a k plynutiu premlčacej doby poukazuje sťažovateľka na argumentáciu krajského súdu a uvádza:

„... argumentácia Krajského súdu v Trnave je podľa nášho nedostatočná, nevyjadrujúca žiadny právny názor súdu a taktiež nekonzistentná s ohľadom na Rozsudok Okresného súdu v Piešťanoch.“

Podľa názoru sťažovateľky *„... Rozsudok Okresného súdu Piešťany vykazuje prvky arbitrárnosti najmä z toho dôvodu, že vyžaduje také formálne náležitosti právneho úkonu, ktoré nie sú žiadnym právnym predpisom vyžadované a opomína jasne a zreteľne vyjadrenú vôľu Sťažovateľky, čím dochádza k nesúladu právnych záverov s vykonanými skutkovými a právnymi zisteniami. Rozsudok Krajského súdu v Trnave vykazuje rovnaké nedostatky, keďže vychádza z obdobných záverov ako Rozsudok Okresného súdu Piešťany, avšak navyše je nedostatočne odôvodnený, keďže sa nevyjadruje k námietkam Sťažovateľky uvedeným v Odvolaní, ktoré reagujú na dôvody uvedené v Rozsudku Okresného súdu Piešťany, pre ktoré bol návrh Sťažovateľky zamietnutý.“*

Na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti sa sťažovateľka domáha, aby ústavný súd po jej prijatí na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„Ústavný súd Slovenskej republiky určuje, že rozhodnutím Okresného súdu Piešťany, Rozsudkom zo dňa 9. 4. 2015 č. k. 7 C/103/2008-512, IČS: 2508899638 a rozhodnutím Krajského súdu v Trnave, Rozsudkom zo dna 28. 10. 2015, č. k. 23 Co/553/2015-598, IČS: 2508899638 boli porušené základe ľudské práva sťažovateľky podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, podľa čl. 6 bod 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, podľa čl. 1 Dodatkového protokolu č. 1 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 11 ods. 1 a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd.“

Ústavný súd Slovenskej republiky Rozsudok Okresného súdu Piešťany, č. k. 7 C/103/2008-512, IČS: 2508899638 zo dňa 9. 4. 2015 a Rozsudok Krajského súdu

v Trnave, č. k. 23 Co/553/2015-598, IČS: 2508899638 zo dňa 28. 10. 2015 zrušuje a vec vracia Okresnému súdu Piešťany na ďalšie konanie.

Porušovatelia sú povinní spoločne a nerozdielne nahradiť sťažovateľke trovy konania v lehote do 3 dní odo dňa právoplatnosti nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

II.1 K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a 46 ods. 1 ústavy, čl. 11 ods. 1 a čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu napadnutým rozsudkom okresného súdu

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných

súdiv je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri uplatňovaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdiv (m. m. IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

Sťažovateľka sťažnosťou namieta porušenie označených základných práv podľa ústavy a listiny a práva podľa dohovoru a dodatkového protokolu napadnutým rozsudkom okresného súdu, ktorým zamietol žalobu, odporcovi v I. rade náhradu trov konania nepriznal a navrhovateľku (sťažovateľku) zaviazal na náhradu 100 % trov odporkyni v III. rade.

Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že sťažovateľka využila svoje právo podať proti napadnutému rozsudku okresného súdu (v prvom a treťom výroku) odvolanie, o ktorom bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť krajský súd. Ústavný súd zistil, že krajský súd v odvolacom konaní preskúmal všetky výroky napadnutého rozsudku okresného súdu, keďže jeho druhý výrok, ktorý nebol napadnutý odvolaním, je výrokom „závislým“ vo vzťahu k prvému – zamietajúcemu výroku. Právomoc krajského súdu rozhodnúť o odvolaní sťažovateľky v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu.

Vzhľadom na túto skutočnosť ústavný súd pri predbežnom prerokovaní túto časť sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

II.2 K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu

Z už citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť je preto možné považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07). K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (IV. ÚS 362/09, m. m. IV. ÚS 62/08).

Ústavný súd považuje za potrebné z hľadiska limitov ústavnej kontroly rozhodnutí všeobecných súdov poukázať na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže

ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 atď.).

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru má každý právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Ústavný súd vo svojej konštantnej judikatúre opakovane uvádza, že obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny (ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) je umožniť každému reálny prístup k súdu, pričom tomuto základnému právu zodpovedá povinnosť súdu o veci konať a rozhodnúť (napr. II. ÚS 88/01, III. ÚS 362/04), ako aj zabezpečiť konkrétne procesné garancie v súdnom konaní. K porušeniu tohto základného práva by mohlo dôjsť predovšetkým vtedy, ak by bola komukoľvek odmietnutá možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde, teda pokiaľ by súd odmietol konať a rozhodovať o podanom návrhu fyzickej osoby alebo právnickej osoby (II. ÚS 216/06).

Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu (napr. IV. ÚS 77/02, IV. ÚS 299/04, II. ÚS 78/05) do obsahu základného práva na súdnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré

Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon. Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy. Z toho vyplýva, že k reálnemu poskytnutiu súdnej ochrany dôjde len vtedy, ak sa na zistený stav veci použije ústavne súladne interpretovaná platná a účinná právna norma (IV. ÚS 77/02).

Integrálnou súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 60/04). Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového, ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (III. ÚS 209/04).

Aj Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vo svojej judikatúre zdôrazňuje, že čl. 6 ods. 1 dohovoru zaväzuje súdy odôvodniť svoje rozhodnutia, ale nemožno ho chápať tak, že vyžaduje, aby na každý argument strany bola daná podrobná odpoveď. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia. Otázku, či súd splnil svoju povinnosť odôvodniť rozhodnutie vyplývajúcu z čl. 6 ods. 1 dohovoru, možno posúdiť len so zreteľom na okolnosti daného prípadu. Judikatúra ESLP teda nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. 12. 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, bod 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. 12. 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. 5. 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. 2. 1998).

Ústavný súd poukazuje na to, že uvedený článok ústavy je primárnym východiskom pre zákonom upravené konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky príslušných na poskytovanie právnej ochrany ústavou garantovanej v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (čl. 46 až čl. 50 ústavy). V súvislosti so základným právom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy treba mať zároveň na zreteli aj čl. 46 ods. 4 ústavy, podľa ktorého podmienky a podrobnosti o súdnej ochrane ustanoví zákon, resp. čl. 51 ods. 1 ústavy, podľa ktorého sa možno domáhať práv uvedených okrem iného v čl. 46 ústavy len v medziach zákonov, ktoré toto ustanovenie vykonávajú (I. ÚS 56/01).

Z už uvedeného (pozri najmä I. časť tohto uznesenia) vyplýva, že podľa tvrdenia sťažovateľky k porušeniu jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru malo dôjsť napadnutým rozsudkom krajského súdu, ktorým odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa v časti, v ktorej okresný súd zamietol jej návrh na určenie, že vec patrí do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, a potvrdil tiež jeho súvisiaci výrok o nepriznaní náhrady trov konania odporcovi v I. rade (prvý výrok napadnutého rozsudku), pričom zároveň tretí výrok rozsudku okresného súdu týkajúci sa povinnosti sťažovateľky nahradiť odporkyni v III. rade 100 % trov konania zrušil z dôvodu jeho nedostatočného odôvodnenia a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie (druhý výrok napadnutého rozsudku krajského súdu). Tretím výrokom napadnutého rozsudku krajský súd nepriznal odporcovi v I. rade náhradu trov odvolacieho konania.

V súvislosti s námietkami sťažovateľky ústavný súd považuje za potrebné poukázať na relevantnú časť odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu, v ktorého úvodnej časti odvolací súd charakterizuje inštitút relatívnej neplatnosti právneho úkonu a v tejto súvislosti najmä uvádza:

„Právna podstata relatívnej neplatnosti právneho úkonu (§ 40a O. z.) spočíva v tom, že právny úkon, pri ktorom je daný dôvod relatívnej neplatnosti, vznikol, od počiatku existuje a považuje sa za platný, pokiaľ sa ten, na koho ochranu je relatívna neplatnosť stanovená (oprávnený - dotknutý subjekt), neplatnosti právneho úkonu nedovolá. Vo svojej podstate ide o podmienenú platnosť právneho úkonu v tom zmysle, že sa ponecháva na

úvahe, iniciatíve a návrhu dotknutého subjektu či sa neplatnosti právneho úkonu dovoľá alebo nie. Vzhľadom k menšej závažnosti nedostatku náležitostí právneho úkonu nie je dôvod, aby v týchto prípadoch, na rozdiel od prípadov absolútnej neplatnosti právneho úkonu, nastali v oblasti občianskeho práva ako práva zásadne dispozitívnej úpravy bez ďalšieho (automaticky a absolútne ex off) hneď od počiatku právne následky neplatnosti. Ak sa dotknutý subjekt neplatnosti právneho úkonu nedovoľá, zostane právny úkon, i keď s vadou, platný so všetkými právnymi následkami, ktoré z právneho úkonu vyplývajú. Tento právny stav sú povinné rešpektovať aj súdy a iné štátne orgány. Uvedené závery sa vzťahujú aj na také právne úkony, na základe ktorých vzniklo vkladom do katastra nehnuteľností vecné právo. Ak sa oprávnený subjekt rozhodne dovolať relatívnej neplatnosti musí byť z jeho dovolania ako výslovného prejavu vôle predovšetkým zrejmé, že túto relatívnu neplatnosť právneho úkonu skutočne uplatňuje. Ďalej musí z neho oplyvať v čom konkrétnu vadu právneho úkonu, ktorá má za následok neplatnosť, vidí. K dovolaniu sa relatívnej neplatnosti právneho úkonu nestačí len, že oprávnený subjekt je si vedomý tejto vady právneho úkonu alebo že súd na neplatnosť právneho úkonu v súdnom konaní upozornil.

Dovolanie sa relatívnej neplatnosti právneho úkonu, ktoré predstavuje jednostranný hmotnoprávny úkon, možno učiniť v súdnom konaní ako aj mimosúdne. V súdnom konaní bude riešená relatívna neplatnosť právneho úkonu spravidla ako predbežná otázka za predpokladu, že sa dotyčná oprávnená osoba tejto neplatnosti dovoľá. Je potrebné tiež zdôrazniť, že právne následky dovolania sa neplatnosti právneho úkonu sa stávajú perfektnými až od doručenia druhému účastníkovi alebo ostatným účastníkom relatívne neplatného právneho úkonu, prípadne ak sa neplatnosť dovoľáva tretia osoba, všetkým účastníkom právneho úkonu.“

Aplikujúc všeobecné východiská na vec sťažovateľky, odvolací súd v napadnutom rozsudku ďalej uvádza:

«Medzi účastníkmi bolo nesporné, že v priebehu konania (v ktorom sa pôvodne žalobkyňa domáhala neplatnosti kúpnej zmluvy, ktorou žalovaný 1/ nadobudol predmetnú nehnuteľnosť do vlastníctva od pôvodne žalovaného právneho predchodcu), žalovaný 1/ bez súhlasu žalobkyne (svojej manželky) uzatvoril darovaciu zmluvu so žalovanou 2/ (dcérou účastníkov, ktorá predmetnú nehnuteľnosť nadobudla do svojho výlučného vlastníctva),

odôvodňujúc svoje vlastníctvo použitím výlučných finančných prostriedkov na úhradu kúpnej ceny nehnuteľnosť (ktorú skutočnosť však súd prvého stupňa nemal za preukázanú a vychádzal z použitia spoločných finančných prostriedkov manželov). Na základe vykonaného dokazovania súd prvého stupňa dospel k správne mu záveru, keď žalobu zamietol nazerajúc na právny úkon darovacej zmluvy ako na platný, z dôvodu nedovolania sa jeho relatívnej neplatnosti žalobkyňou (ktorá tak učiniť mohla, keďže o relatívnu neplatnosť právneho úkonu ide i v prípade, kedy len jeden z manželov bez súhlasu druhého previedol darovacou zmluvou nehnuteľnosť patriacu do bezpodielového spoluvlastníctva manželov na tretiu osobu, podľa § 145 ods. 1 O. z.).

Odvolací súd sa stotožnil s právnym názorom súdu prvého stupňa, ktorý konštatoval, že podanie žalobkyne z 21. septembra 2005, doručené súdu prvého stupňa 23. septembra 2005, nemožno považovať za dovolanie sa neplatnosti darovacej zmluvy žalobkyňou, keďže takýto prejav vôle z neho vôbec nevyplýval. Uvedené podanie ani minimálnym spôsobom nevyjadruje skutočnosť, že ide o uplatnenie relatívnej neplatnosti (žalobkyňa netvrdí, že pre vadu právneho úkonu nechce byť účinkami tohto úkonu viazaná) a ani túto vadu žiadnym spôsobom nepomeníva. Z podania žalobkyne z 21. septembra 2005 výslovne vyplýva vôľa vykonať procesný úkon rozšírenia okruhu účastníkov konania na strane žalovaného o žalovanú 2/ podľa § 92 ods. 1 O. s. p., ako aj vôľa k zmene žaloby (z pôvodného návrhu na určenie neplatnosti kúpnej zmluvy na určenie, že nehnuteľnosť patrí do bezpodielového spoluvlastníctva manželov) podľa 95 ods. 1 O. s. p. Dôvod ako aj motív uvedených dispozitívnych úkonov žalobkyňa jednoznačne a výslovne v podaní vyjadrila a to nevyhnutnosťou jej nároku aj v prípade úspechu v konaní o pôvodnej žalobe o neplatnosť kúpnej zmluvy, na vrátenie kúpnej ceny, v dôsledku likvidácie pôvodne žalovaného právneho predchodcu nehnuteľnosti. Na darovaciu zmluvu uzavretú medzi žalovaným 1/ a žalovanou 2/ len upozornila (v dôsledku nadobudnutia tejto vedomosti), bez toho aby túto zmluvu akýmkoľvek spôsobom spochybnila („využívam svoje dispozičné právo a návrh rozširujem aj o žalovanú“). Tomu nasvedčuje aj ňou zvolený procesný úkon návrhu na rozšírenie okruhu účastníkov konania o žalovanú 2/ (v tom čase žalovanú 3/) podľa § 92 ods. 1 O. s. p. a nie na zámenu účastníkov konania podľa § 92 ods. 4 O. s. p. (na základe ktorého by žalovaná vstúpila do konania na miesto pôvodne žalovaného 2/, vo vzťahu ku ktorému bolo neskôr konanie zastavené z dôvodu jeho výmazu z obchodného registra).

Pokiaľ žalobkyňa mala vôľu dovolať sa relatívnej neplatnosti predmetnej darovacej zmluvy, mala a mohla svoju vôľu výslovne prejavíť. Dovolanie relatívnej neplatnosti sa uskutočňuje len výslovným prejavom, z ktorého je jasná zrejماً vôľa dotknutej osoby dovolať sa neplatnosti a preto je vylúčené dovolať sa jej konkludentne. Žalobkyňa však výslovný prejav vôle neučinila. Nemožno preto súhlasiť s argumentáciou žalobkyne, že dovolať sa relatívnej neplatnosti možno aj iným spôsobom ako výslovne (nevzbudzujúcim pochybnosťami o tom čo chcel účastník prejavíť).

Prejav vôle (učiniť hmotnoprávny úkon) preto nie je možné vyvodzovať ani z motívu (namietat' relatívnu neplatnosť; jej procesného návrhu rozšírenia okruhu účastníkov o žalovanú 2/, ktorý podľa tvrdenia žalobkyne v odvolaní ako jediný ju mal k nemu viesť. V priebehu konania prebiehali medzi sporovými stranami mimosúdne rokovania, v rámci ktorých odznel aj návrh na ďalší prevod nehnuteľnosti (jednej polovice) zo žalovanej 2/ na jej sestru. Navyše procesný úkon učinila žalobkyňa v zastúpení právnym zástupcom, prostredníctvom ktorého sa pôvodnou žalobou domáhala určenia neplatnosti kúpnej zmluvy o prevode nehnuteľnosti na žalovaného 1/ (následne tvrdiac, že vec patrí do bezpodielového spoluvlastníctva manželov). Ak by mal súd dôvodiť úkon dovolania sa relatívnej neplatnosti zo spojitosti žalovanej 2/ s daným konaním a jediného správneho dôvodu, pre ktorý by žalobkyňa žiadala o vstup žalovanej 2/ do konania, musel by prezumovať správnosť procesných a hmotnoprávných úkonov v prospech žalobkyne, čo by bolo v rozpore so zásadou rovnosti strán v konaní ako aj s nestrannosťou súdu. Samotný procesný návrh na pripustenie žalovanej 2/ do konania a na zmenu žaloby nenahrádza hmotnoprávny úkon dovolania sa relatívnej neplatnosti žalobkyňou, pričom na dovolanie sa relatívnej neplatnosti nestačí len vedomosť oprávneného subjektu o vade právneho úkonu, ako ani upozornenie na takúto neplatnosť. Vyplýva to zo samotnej podstaty relatívnej neplatnosti právneho úkonu, v prípade ktorej sa prezumuje platnosť právneho úkonu, pokiaľ sa neplatnosti právneho úkonu oprávnenej subjekt nedovolá (a ak následne odpadne aj táto vada právneho úkonu, uplynutím trojročnej premlčacej lehoty sa tento nedostatok sa zhojí, t. j. konvaliduje, v dôsledku čoho neplatnosti právneho úkonu sa už nemožno dovolať). Oprávnený subjekt svoju slobodnú a vážnu vôľu musí výslovne prejavíť tak, že túto neplatnosť právneho úkonu si skutočne uplatňuje. Ustálená súdna prax nevyklučuje, aby za dovolanie sa relatívnej neplatnosti bola považovaná aj námietka oprávneného subjektu

obsiahnutá v návrhu na zmenu žaloby a rozšírenie účastníkov konania, avšak len ak je ním prejavená vôľa zneplatniť a napadnúť právny úkon (vôľa namietat'), čo nebol daný prípad.»

V ďalšej časti napadnutého rozsudku krajský súd argumentuje takto:

„Akceptovaním argumentácie žalobkyne v odvolaní by súd posudzoval a prihliadal na relatívnu neplatnosť právneho úkonu rovnako ako pri absolútnej neplatnosti právneho úkonu, na ktorú súd prihliada zo zákona (ex lége) bez ohľadu na to, či sa tejto neplatnosti niekto dovolal. Pretože absolútna neplatnosť právneho úkonu vzniká priamo zo zákona a nie na základe správania sa účastníka občiansko-právneho vzťahu, nemôže tento dôsledok nastať rovnako aj v prípade relatívnej neplatnosti právneho úkonu. Dôvodom je verejný záujem na prihliadame absolútnej neplatnosti právneho úkonu na rozdiel od individuálnych súkromných záujmov subjektov občiansko-právneho vzťahu, kde sa ponecháva iniciatíva dotknutému subjektu, na ochranu ktorého je relatívna neplatnosť stanovená, či prejaví vôľu dovoliť sa relatívnej neplatnosti alebo nie.

Skutočná vôľa toho, kto právny úkon učinil, môže byť pri jeho výklade relevantná len za predpokladu, že nie je v rozpore s jeho jednoznačným jazykovým prejavom vyjadreným písomne. Už učinенý písomný prejav vôle je však neprípustné doplňovať, meniť či dokonca nahradzovať, pokiaľ aj účastník vôľu mal ale ju neprejavil. Výklad vôle podľa § 35 ods. 1 a 2 O. z. prichádza po dovolaní sa relatívnej neplatnosti do úvahy len vtedy, ak bol tento jednostranný hmotnoprávny úkon učinенý. Ak učinенý nebol, nemožno dovolanie sa relatívnej neplatnosti nahradiť (substituovať) výkladom podľa § 35 ods. 2 O. z. (súd nemôže v danom prípade výkladom podľa § 35 ods. 2 chýbajúci prejav vôle nahradiť svojim rozhodnutím). Uvedenému záveru nasvedčuje aj celkové správanie sa žalobkyne v priebehu konania, keďže ani neskôr v priebehu konania prejav vôle smerujúci k dovolaniu sa relatívnej neplatnosti nikdy neučinila, ako ani na neho nepoukázala. Vo svojej výpovedi na súdnom pojednávaní dňa 9. marca 2010 len uviedla, že nehnuteľnosť bola prevedená bez jej vedomia (čo možno považovať za vedomosť o vade právneho úkonu, nie však odmietnutie byť viazaný účinkami tohto právneho úkonu). V priebehu celého konania tak neučinil ani právny zástupca žalobkyne, ktorý reagoval až na argumentáciu protistrany, týkajúcu sa absencie námietky relatívnej neplatnosti darovacej zmluvy na súdnom pojednávaní 19. marca 2015, poukazujúc na možnosť uplatnenia námietky relatívnej neplatnosti

v občianskom súdnom konaní žalobou, resp. zmenou žaloby (t. j. podaním žalobkyne z 21. septembra 2005).

Možno preto len súhlasiť s odvolacím argumentom žalobkyne, že súdy v občianskom súdnom konaní nemajú poskytovať formalistický výklad práva, ale ten, ktorý predstavuje materiálnu ochranu zákonnosti, s cieľom zabezpečiť spravodlivú ochranu práv a oprávnených záujmov účastníka. V danom prípade to znamená neakceptovanie formálneho a účelového výkladu opomenutia uplatnenia námietky relatívnej neplatnosti právneho úkonu zo strany žalobkyne, zastúpenej právnym zástupcom, ktorá mala plné právo tak urobiť v priebehu súdneho konania a nepripustenie nahradenia dovolania sa neplatnosť právneho úkonu interpretáciou procesného podania žalobkyne, ktorá by bola aj v rozpore so zásadou rovnosti strán v konaní. Súd je povinný aplikovať právne normy a aplikáciou relevantných metód výkladu poskytovať ochranu práv a oprávnených záujmov všetkým účastníkom konania, nielen žalujúcej strane. Žalobkyňa poukazovala na skutočnosť, že dovolanie sa relatívnej neplatnosti možno urobiť v akejkoľvek forme a bez špeciálnych obsahových náležitostí (ktoré zákon nevyžaduje), pričom správne konštatovala, že musí spĺňať náležitosti podľa § 34 O. z., teda musí ísť o prejav vôle, ktorá v danom prípade prejavená nebola.

Dovolanie sa relatívnej neplatnosti právneho úkonu je adresovaným právnym úkonom, teda jeho právne účinky nastávajú dôjdením tohto prejavu vôle všetkým subjektom relatívne neplatného právneho úkonu. Z obsahu spisového materiálu nebolo preukázané ani doručenie námietky relatívnej neplatnosti darovacej zmluvy, obsahujúce dovolanie sa tejto neplatnosti, v akejkoľvek forme t. j. dôjdenie do dispozičnej sféry všetkých účastníkov právneho úkonu (žalovaných 1 / a 2/).

Relatívna neplatnosť právneho úkonu je v súdnom konaní riešená ako predbežná otázka len za predpokladu, ak sa jej oprávnená osoba dovolá, čo v danom prípade preukázané nebolo. V dôsledku toho súd prvého stupňa správne nahliadal na predmetnú darovaciu zmluvu uzavretú medzi žalovanými 1/ a 2/ ako na právny úkon platný (i keď s vadou) so všetkými právnymi následkami, ktoré z tohto právneho úkonu vyplývajú. Preto i v prípade, že predmetná nehnuteľnosť bola nadobudnutá do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, v čase vyhlásenia rozsudku (ktorý stav je pre súd rozhodujúci

podľa § 154 O. s. p.) už do neho nepatrila, v dôsledku uzavretej darovacej zmluvy medzi žalovanými 1/ a 2/. Žalobe tak nebolo možné vyhovieť.“

Vo vzťahu k námietke sťažovateľky týkajúcej sa § 114 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ak ide o právo medzi manželmi, premlčacia doba nemôže začať plynúť ani ďalej neplynie, krajský súd uvádza, že *„... uvedená úvaha nebola náležitá, keďže o premlčaní práva dovolať sa relatívnej neplatnosti právneho úkonu možno uvažovať len ak takéto právo bolo už uplatnené, k čomu nedošlo. Právo dovolať sa relatívnej neplatnosti sa síce premlčuje v trojročnej premlčacej lehote, jej plynutím alebo neplynutím sa možno zaoberať len ak právo dovolať sa relatívnej neplatnosti bolo uplatnené (premlčacia doba začína plynúť od okamihu, kedy právo mohlo byť vykonané po prvý raz). Obdobne námietka premlčania práva dovolať sa relatívnej neplatnosti je právne významná, len ak právo dovolať sa relatívnej neplatnosti bolo uplatnené. S poukazom na vyššie uvedený záver nedovolania sa relatívnej neplatnosti zo strany žalobkyne, nebol daný dôvod zaoberať sa námietkou premlčania, ako ani plynutím premlčacej doby vrátane prerušenia alebo nezačatia plynutia premlčacej lehoty.“*

V súvislosti s námietkou sťažovateľky, že všeobecný súd neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností (sťažovateľka týmto spôsobom namietala najmä skutočnosť, že súd prvého stupňa si počas celého priebehu konania nevyžiadal darovaciu zmluvu, teda právny úkon, ktorého neplatnosť posudzoval, a rovnako nevykonal výsluch odporkyne v 3. rade), poukazuje ústavný súd na tú časť odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu, v ktorej sa uvádza:

„Odvolací súd sa nestotožnil ani s poslednou odvolacou námietkou žalobkyne o nevykonaní dôkazu výsluchom žalovanej 2/ a listinou darovacou zmluvou. Účastníci konania a to ani prostredníctvom svojich právnych zástupcov (žalovaný 1/ prostredníctvom opatrovníka) tieto dôkazné návrhy nevzniesli. Po poučení súdom prvého stupňa právni zástupcovia žalobkyne a žalovanej 2/ výslovne uviedli, že dôkazné návrhy nevznášajú. Ustanovenie § 205a O. s. p. taxatívne určuje prípady, v ktorých sú odvolacím dôvodom dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa (ak sa týkajú podmienok konania,

vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu, obsadenia súdu, ak má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej, odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4 O. s. p. alebo ak ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa). Keďže sa nejedná o žiaden takýto prípad (žalobkyňa to ani netvrdí), odvolací súd bol viazaný skutkovými zisteniami súdom prvého stupňa a nebol daný dôvod na žalobkyňou v odvolaní uvádzané dôkazy prihliadať.

Sporové konanie sa spravuje prejednacou zásadou, ktorá spočíva v tom, že tvrdenie skutočností a navrhovanie dôkazov ich preukazujúcich je zásadne vecou účastníkov konania. Iniciatíva pri zhromažďovaní dôkazov leží na účastníkoch, pričom súd vykoná navrhované dôkazy ak ich uzná za právne relevantné. Len výnimočne súd môže vykonať aj iné než navrhnuté dôkazy, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Námietku nevykonania nevyhnutného dôkazu možno prijať, len ak by uvedené malo za následok, že zistený skutkový stav neobstojí. V konaní bolo nesporné uzavretie darovacej zmluvy medzi žalovanými 1/ a 2/, vrátane vkladu vlastníckeho práva žalovanej 2/ a jeho zápisu na list vlastníctva v katastri nehnuteľnosti. V konaní, v ktorom sa žalobkyňa domáhala určenia vlastníctva, bola sporná rozhodujúca skutočnosť či žalobkyňa sa relatívnej neplatnosti darovacej zmluvy dovolala. Vykonanie dôkazu výsluchom žalovanej 2/ a listinou darovacou zmluvou nebolo však spôsobilé preukázať uvedenú spornú skutočnosť. Možno preto konštatovať, že to bolo zrejme dôvodom pre absenciu dôkazného návrhu v uvedenom smere ako aj nevykonanie dôkazu súdom aj bez návrhu (ani v odvolaní žalobkyňa neuviedla žiadnu konkrétnu relevantnú skutočnosť, ktorá by mohla byť preukázaná týmito dvoma dôkaznými prostriedkami). Podľa ustálenej súdnej praxe nie je potrebné vykonať dôkazy nadbytočné, nespôsobné preukázať právne významnú skutočnosť.

Skutkový stav veci je treba odlišiť od skutočného stavu veci, ktorý vyjadroval povinnosť súdu aj bez súčinnosti účastníkov dokonale zistiť skutočný stav veci a táto povinnosť bola jediným spoľahlivým základom pre spravodlivé rozhodnutie súdu (zásada materiálnej pravdy, ktorá sa v súčasných spoločensko-ekonomických podmienkach stala neutržateľnou). Na rozdiel od uvedeného požiadavka na zistenie skutkového stavu veci (§ 153 ods. 1 O. s. p.) vyjadruje, že základom pre rozhodnutie súdu sú také skutočnosti, ktoré boli v konaní zistené procesné regulárnym spôsobom po vykonávaní dokazovania

(a čo vyšlo za konania inak najavo). Súd prvého stupňa na základe vykonaných dôkazov dostatočne zistil skutkový stav, ktorý umožňoval posúdiť relevantné sporné skutočnosti potrebné pre meritórne rozhodnutie súdu.

Výsluch účastníka konania (ktorý má subjektívny charakter, vzhľadom na záujem účastníka na výsledku sporu) je len jedným z dôkazných prostriedkov (§ 125 O. s. p.), pričom procesné pravidlá neukladajú obligatórnu povinnosť vykonania tohto dôkazu (§ 131 ods. 1 O. s. p.). Vychádzajúc z vyššie uvedeného právneho posúdenia veci, ku ktorému súd dospel na základe vykonaných dôkazov, nebol daný dôvod na vykonanie ďalšieho dokazovania (výsluchom žalovanej 2/ a darovacou zmluvou), keďže to nebolo potrebné pre úplné zistenie skutkového stavu veci, umožňujúceho súdu správne rozhodnúť vo veci samej. Vyjadrením zásady ústnosti súdneho konania je ustanovenie § 115 ods. 1 O. s. p., podľa ktorého veci patriace do civilnej právomoci súdu sa zásadne (okrem zákonom stanovených výnimiek) prejednávajú na pojednávaní (na ktoré súd predvolá účastníkov konania a všetkých, ktorých prítomnosť je potrebná, čo bolo v konaní pred súdom prvého stupňa splnené). Zo strany súdu prvého stupňa preto nedošlo k porušeniu zásady ústnosti, pričom zásada materiálnej pravdy konania bola vyššie uvedeným spôsobom prelomená.

Vzhľadom k tomu, že súd prvého stupňa vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu na úplné zistenie skutkového stavu veci a vec správne právne posúdil, odvolací súd podľa § 219 ods. 1 O. s. p. rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny, potvrdil. “

Vychádzajúc predovšetkým z citovaných častí napadnutého rozsudku, ústavný súd konštatuje, že krajský súd sa v ňom podrobne, zrozumiteľne a ústavne akceptovateľným spôsobom vysporiadal s odvolaním sťažovateľky, s ktorého argumentáciou sa nestotožnil, a preto odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu potvrdil ako vecne správny (v prvom a súvisiacom druhom výroku), pričom tretí výrok týkajúci sa povinnosti sťažovateľky nahradiť odporkyni v III. rade 100 % trov konania zrušil z dôvodu jeho nedostatočného odôvodnenia a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Napadnutý rozsudok krajského súdu nemožno podľa názoru ústavného súdu považovať za zjavne neodôvodnený a ani za arbitrárny, t. j. taký, ktorý by bol založený na právnych záveroch, ktoré nemajú oporu v zákone, resp. popierajú podstatu, zmysel a účel aplikovaných ustanovení Občianskeho zákonníka (vo vzťahu k otázke posudzovania relatívnej neplatnosti

právnych úkonov a premlčaniu práva medzi manželmi) a Občianskeho súdneho poriadku (vo vzťahu k posudzovaniu procesného úkonu rozšírenia okruhu účastníkov konania na strane odporcu a náhrady trov konania). Ústavný súd preto považuje spôsob interpretácie a aplikácie uvedených právnych predpisov za ústavne konformný a nesignalizujúci porušenie sťažovateľkou označených základných práv podľa ústavy, listiny a práva podľa dohovoru.

Na tomto základe ústavný súd dospel pri predbežnom prerokovaní k záveru, že medzi napadnutým rozsudkom krajského súdu a základnými právami podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorých porušenie sťažovateľka namieta, neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení. Ústavný súd preto v tejto časti sťažnosť sťažovateľky odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

II.3 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 11 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu napadnutým rozsudkom krajského súdu

Vo vzťahu k namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 11 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že ich porušenie sťažovateľka namieta v spojení, resp. ako dôsledok namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Keďže ústavný súd dospel k záveru, že k porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu nemohlo dôjsť, nemohlo dôjsť ani k porušeniu základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 11 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu. Ústavný súd preto aj túto časť sťažnosti odmietol pri predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Po odmietnutí sťažnosti ako celku bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky uvedenými v petite jej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. júna 2016